

Patiënten met schizofrenie hebben een sterk verhoogd risico op cardiometabole aandoeningen

ARTIKEL

Waarom dit onderzoek?

Patiënten met schizofrenie hebben een slechtere lichamelijke gezondheid dan de algemene bevolking. Dit vertaalt zich in een levensverwachting die 13 tot 20 jaar lager ligt. Het verhoogde risico op vroegtijdig overlijden is niet alleen toe te schrijven aan suïcide. De voornaamste vroegtijdige doodsoorzaak is cardiovasculaire ziekte. Om klinici te helpen om de veranderbare risicofactoren voor cardiovasculaire ziekte in kaart te brengen werd het concept van het metabool syndroom geïntroduceerd. Het metabool syndroom refereert aan een clustering van meerdere risicofactoren en wordt gekenmerkt door de combinatie van een gestoorde bloedsuikerwaarde, hoge bloeddruk, obesitas en atherogene dyslipidemie (lage concentratie hdl-cholesterol en hoge concentratie triglyceriden).

Onderzoeksvragen

Zijn er verschillen in prevalenties van het metabool syndroom en de afzonderlijke componenten daarvan tussen personen met schizofrenie en de algemene bevolking, waarbij we rekening houden met de leeftijd en het geslacht van de proefpersonen? Zijn er verschillen in prevalenties tussen chronische patiënten, patiënten met een eerste psychose en patiënten zonder antipsychotische medicatie?

Hoe werd dit onderzocht?

In de databases Medline, PsycINFO, Embase en CINAHL zochten wij aan de hand van een combinatie van de zoekterm 'schizofrenie' met de zoektermen 'metabool syndroom', 'obesitas', 'lipiden', 'cholesterol', 'hypertensie' en 'diabetes' systematisch naar studies waarin men de prevalenties van het metabool syndroom en de afzonderlijke componenten bij patiënten met schizofrenie rapporteert en/of vergelijkt met die bij controlepersonen zonder psychiatrische klachten. Alle gevonden prevalenties werden gepoold en voor elke component werd een oddsratio (OR) berekend.

Belangrijkste resultaten

We includeerden 136 studies waarin men in totaal 185.606 patiënten met schizofrenie onderzocht. In 28 studies vergeleek men de prevalenties ook met die bij controlepersonen (n = 3.898.739). Chronische patiënten hadden een significant ($p < 0,001$) verhoogd risico op obesitas (OR: 4,43), verhoogde bloeddruk (OR: 1,36), een lage hdl-cholesterolspiegel (OR: 2,35), hypertriglyceridemie (OR: 2,73), het metabool syndroom (OR: 2,35) en diabetes (OR: 1,99). Chronische patiënten hadden bovendien een verhoogd risico ($p < 0,001$) voor al deze cardiometabole aandoeningen (met uitzondering van verhoogde bloeddruk en diabetes) in vergelijking met patiënten met een eerste psychose en patiënten zonder antipsychotische medicatie. Helaas waren de gegevens niet geschikt om een betrouwbare vergelijking tussen controlepersonen zonder psychiatrische klachten en mensen met een eerste psychose te maken.

Consequenties voor de praktijk

Onze resultaten tonen aan dat in het bijzonder chronische patiënten met schizofrenie die antipsychotische medicatie gebruiken een sterk verhoogd risico hebben op veranderbare risicofactoren voor cardiovasculaire ziekte. Screening van deze risicofactoren in de klinische praktijk is essentieel, net zoals een multidisciplinaire aanpak in het voorkomen en behandelen ervan, met inbegrip van het veranderen van een ongezonde levensstijl.

LITERATUUR

- Vancampfort D, Wampers M, Mitchell AJ, Correll CU, De Herdt A, Probst M, De Hert M. A meta-analysis of cardio-metabolic abnormalities in drug naive, first-episode and multi-episode patients with schizophrenia versus general population controls. *World Psychiatry* 2013; 12: 240-50.

AUTEUR

DAVY VANCAMPFORT

Davy.Vancampfort@uc-kortenberg.be